

RELACJA

W sprawie administracji szkolnej w powiecie Biała Podlaska w okresie okupacji w latach 1939 - 1944.

W pierwszych tygodniach po wkroczeniu Niemców do Białej Podlaskiej władzę wojskową i cywilną sprawowała Ortskommandantura. Za jej zezwoleniem Wydział Powiatowy w Białej Podlaskiej podjął działalność a w ramach ^{swoich kompetencji} ~~jej~~ zaopiekował się szkołami, które wnet podjęły swoją ~~działalność~~ ^{naucz.}

W kilka tygodni po tym okupant tworząc swoją władzę cywilną zlikwidował Wydział Powiatowy. Cywilna władza okupacyjna nosiła według urzędowej pieczętki następujące miano: "Der Landkommissar für den Kreis Biała Podlaska". Inspektorat szkolny podlegał bezpośrednio Landkomisarzowi. Wkrótce jednak zmieniono dotychczasową nazwę na "Der Kreishauptmann für den Kreis Biała Podlaska". Potworzono wówczas poszczególne wydziały, wśród których znalazł się również i wydział szkolny (Abteilung Schulwesen), który od września 1940 r. nosił miano "Abteilung Kreisschulrat". Nad wydziałem szkolnym (Kreisschulratem) sprawował ^{nadzór} radca szkoły (Kreisschulrat) Niemiec lub Volksdeutsche. Podlegał mu inspektor szkolny do spraw szkół polskich i inspektor do spraw szkół ukraińskich oraz pracownicy biurowi.

Schulracy (Niemcy lub Volksdeutsche):

Od września 1940 r. do lutego 1942 r. - radca Cmiel Johann
W lutym 1942 parę tygodni był - " Kraus
Od marca 1942 do września 1942 r. - Borowski Edward
Od września 1942 r. do lutego 1943 r. - Kberth
Od lutego 1943 przez miesiąc zastępstwo z Radzyna.
Od kwietnia 1943 r. do kwietnia 1944 r. - Bunn
Do końca okupacji zastępstwo z Radzyna.

Ukraińscy inspektorzy szkolni:

Od października 1939r. opieką nad szkołami ukraińskimi sprawował Ukraiński Komitet w Białej Podlaskiej. ^{inspektorem}
Od stycznia 1940 r do września 1940r był - Babij Aleksy
Od września 1940 r. do września 1943r - Jaworski Józef
Od września 1943 r. do czerwca 1944 r. - Zajac.

Uwaga: Inspektorem szkół polskich a równocześnie przewodniczącym Powiatowej Komisji Tajnego Nauczania był Jan Makaruk przez cały okres okupacji (Patrz "Szkola w konspiracji" str. 175-192)
Warszawa, dn. 3-VIII-1977r. J. Makaruk